

KUTSESTANDARD

Maaler, tase 4 esmane kutse

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Maaler, tase 4 esmase kutse kutsestandard on aluseks kutsehariduse ja täiendkoolituste õppekavade koostamisele ning isikute kutsealase kompetentsuse hindamisele.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Maaler, tase 4 esmane kutse	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Ehitusviimistlejad töötavad valdavalt ehitus- ja kinnisvarahooldusettevõtetes.

Maalri põhiliseks tööülesandeks on erinevate viimistletavate pindade lõppviimistluse teostamine (nt pindade värvimine, lakkimine, õlitamine jm) ja viimistletavate pindade katmine rullmaterjaliga (nt tapeedi, tekstiili jmt viimistlusmaterjaliga). Tööülesanne hõlmab viimistletavate pindade ettevalmistamist, materjalide arvestust, mõõtlõikamist ja paigaldamist.

Maalri 4. taseme esmane kutse annab isikule valmisoleku antud kutsealal tööd alustada.

Selle taseme maaler korraldab iseseisvalt oma töökoha ning täidab kvaliteetselt tööülesandeid tavapärastes olukordades. Vastutust nõudvate otsuste vastuvõtmise ning keerulisemate tööde tegemise juures vajab esmast kutset omav maaler juhendamist.

A.2 Tööosad

A.2.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine, lakkimine ja õlitamine

2.1.1. Viimistletavate pindade ettevalmistamine

2.1.2. Värvitavate pindade kruntimine, tasandamine ja pahteldamine ning järeltöötlemine

2.1.3. Vuukide ja ühenduskohtade hermetiseerimine

2.1.4. Sise- ja välispindade värvimine

2.1.5. Sise- ja välispindade lakkimine ja õlitamine

A.2.2 Seinade katmine rullmaterjaliga

2.2.1. Rullmaterjalidega kaetavate pindade ettevalmistamine

2.2.2. Rullmaterjaliga kaetavate pindade tasandamine, pahteldamine, kruntimine ja värvimine

2.2.3. Rullmaterjalide paigaldamine

2.2.4. Rullmaterjalide viimistlemine

2.2.5. Töö käigus tekkinud vigade parandamine

A.2.3 Dekoratiivviimistlus dekoratiivvärvidega

2.3.1. Proovipinna teostamine ja kooskõlastamine tellijaga

2.3.2. Viimistletavate pindade ettevalmistamine

2.3.3. Dekoratiivvärvi või -värvisüsteemi pinnale kandmine

A.2.4. Energiatõhus ehitamine

Töö osadega seotud ülesannete loetelu on toodud lisa 1 „Tööosad ja tööülesanded“.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Üldjuhul töötavad maalrid täistööajaga (kaheksa tundi päevas, viiel päeval nädalas).

Töö toimub nii siseruumides kui ka välitingimustes, sõltuvalt viimistletavast pinnast (siseviimistlus või väliviimistlus). Töö on füüsiliselt koormav, tööruum on vahelduv ja sõltub täidetavatest tööülesannetest. Töötatakse

enamasti seistes, sageli tuleb töötada ebamugavates sundasendites: redelil või tellingul seistes, kummargil, põlvili asendis, käte asend võib olla ka pea kohal. Ettevaatlik tuleb olla komistamiste ja libastumistega. Maalritöös tuleb kokku puutuda tolmu ja erinevate kemikaalidega, mis võivad tundlikel inimestel põhjustada allergiat ning seetõttu on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid ja kanda kaitseriietust. Vastunäidustatud on allergia värvainete ja lahustite suhtes.

A.4 Töövahendid

Maalri töövahendid on erinevad käsi-tööriistad (pahtlilabidad, pintslid, tapeedi- ja värvirullid jne), masinad ja seadmed (segutrellid, lihvimisseadmed, värvipritsid jne) ning materjalid (kuivsegud, värvid, lakid, liimid, lahustid, rullmaterjalid jne).

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Maalri töö eeldab lisaks erialastele oskustele korrektsust ja täpsust, hoolikust, kannatlikkust, ruumilist kujutlusvõimet, liigutuste kiirust ja head koordinatsiooni. Oluline on võime töötada nii iseseisvalt kui ka meeskonnas.

Vajalikud on ka hea nägemine ja kõrgusetaluvus.

Väga olulised on hea tervis ja vastupidavus, sest suurem osa tööpäevast möödub sundasendis.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme maalri esmane kutse saadakse üldjuhul kutseõppeasutuses vastava kutsehariduse õppekava täismahus lõpetamisel.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Maaler, viimistleja

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Maaler, tase 4 esmase kutse saamiseks peab taotleja tõendama kõik kohustuslikud (B.2.1 - 2.4), maalri kutset läbivad kutse spetsiifilised (B.2.5 - 2.10) ja kutset läbivad üldised (B.2.11 - 2.18) kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine, lakkimine ja õlitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Eemaldab vajaduse korral viimistletavatelt pindadelt eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. 2. Krundib vajadusel aluspinda, kasutades selleks sobivaid töövõtteid. Seejärel tasandab ja/või pahteldab ning järeltöötleb pinna, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. 3. Hermetiseerib sisetöödel iseseisvalt ja välitöödel juhendamisel vuugid ja ühenduskohad, lähtudes materjali tootja kasutusjuhendist ning tööle esitatud nõuetest. 4. Krundib, teostab vajaduse korral vahevärvimise ja värvib pinnad, järgides materjalide tootja kasutusjuhendeid. Vajaduse korral katab viimistletud pinnad spetsiaalse kaitsekihiga. 5. Krundib vajaduse korral pinnad ja kannab peale laki või õli, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. Vajaduse korral katab viimistletud pinnad sobiva kaitsekihiga.	
Teadmised: a) värvide, lakkide, õlide ja abimaterjalide omadused ja kasutusvõimalused; b) armeerimistehnoloogiad, nende kasutamine; c) viimistlustehnoloogiad (pintslid, rulli, pihustiga jne) viimistletavate pindade töötlemiseks; d) viimistlevatele aluspindadele ja viimistletud pindadele esitatavad kvaliteedinõuded e) keskkonnatingimuste mõju viimistletud pindadele; f) nõuded viimistlustööde teostamisele erinevates keskkonna- ja ilmastikutingimustes;	

g) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine ja parandamine	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.	
B.2.2 Seina katmine rullmaterjaliga	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab ette rullmaterjalidega kaetavad pinnad. Vajaduse korral eemaldab eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. 2. Krundib vajadusel aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövõtteid ja materjale. Tasandab ja/või pahteldab ning järeltöötleb pinna, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. Etteantud tööülesandest lähtudes krundib ja vajaduse korral värvib rullmaterjaliga kaetavad pinnad. 3. Paigaldab rullmaterjalid, arvestades tootjapoolseid paigaldusjuhendit ja etteantud tööülesannet. 4. Viimistleb värvikihiga kaetavaid rullmaterjale, lähtudes tootjapoolsetest kasutusjuhenditest. 5. Parandab juhendamisel lihtsamaid töö käigus tekkinud vigu (mullid, plekid jm). Teadmised: a) rullmaterjalid, nende omadused ja kasutusotstarve; b) rullmaterjalidega kaetavatele aluspindadele esitatavad nõuded; c) rullmaterjalide paigaldamiseks vajalikud sisekliima nõuded viimistletavatele pindadele; d) viimistlus- ja abimaterjalid; nende omadused ja kasutusvõimalused; e) rullmaterjalidega viimistletud pindadele esitatavad kvaliteedinõuded; f) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine. Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.	
B.2.3 Dekoratiiv-viimistlus dekoratiivvärvidega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab lähtuvalt tööülesandest juhendamisel tehtava töö proovipinna e näidise. 2. Valmistab ette viimistletavad pinnad. Vajaduse korral eemaldab eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. Krundib ja vajaduse korral värvib viimistletavad pinnad, arvestades pinnale kantava dekoratiivmaterjali eripära ja paigaldamise tehnoloogiat. 3. Kannab , lähtuvalt tööülesandest, juhendamisel pinnale dekoratiivvärvi või -värvisüsteemi, juhindudes toote paigaldusjuhendist ja/või paigaldustehnoloogiast ning proovipinnast. Teadmised: a) erinevaid dekoratiivmaterjalid; b) erinevate dekoratiivmaterjalide aluspindadele esitatavad nõuded; c) dekoratiivmaterjalide paigaldamiseks vajalikud sisekliima nõuded viimistletavatele pindadele; d) erinevad viimistluse abimaterjalid, nende omadused ja kasutusvõimalused; e) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine; f) enamlevinud dekoratiiv-viimistlustehnoloogiad (tehnikad, töövahendid jm); g) üldteadmised erinevatest jäljendustehnikatest (materjal, teostamine, ajalooline taust jne). Hindamismeetod(id): Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.	
B.2.4 Energiatõhus ehitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Enne töö alustamist valmistab ette nõuetele vastava töökoha, energiasäästu põhimõtteid silmas pidades. 2. Teostab omal kutsealal kõiki tööosasid rakendades sealjuures vajalikke energiatõhususealaseid baasteadmisi. 3. Arvestab oma tööülesandeid täites ehitustegevuse energiakulukusega ning kasutab tööks vajaminevaid energiaallikaid (elekter, vesi, valgustus, soojapuhurid jne.) sihipäraselt ja säästlikult. 4. Valib energiatõhususe nõudeid ja oma eriala spetsiifikat silmas pidades ning talle antud volituste piires sobilikud materjalid (ehitusmaterjalid, kinnitusvahendid, muud töö abivahendid jne.).	

5. Valib energiatõhususe nõudeid ja oma eriala spetsiifikat silmas pidades tööülesande sooritamiseks õige tehnoloogia ja sobilikud töövõtted. 6. Rakendab võimalusel, oma kutsealal ehitustööde tegemisel, kvaliteedi ja kuluefektiivsuse tagamiseks sobilikku moodulmõõtude süsteeme (materjalide mõõdud, karkassi samm jne) 7. Teostab energiatõhususe parandamiseks oma kutseala piires vajalikud tööd.
Teadmised: a) energiatõhususe üldmõisted ja nende tähendused; b) energiatõhusust mõjutavad tegurid; c) peamised energiaallikad Eestis (sh taastuvad energiaallikad); d) ehitustööde kvaliteedinõuded ja nende mõju energiatõhususele; e) piirete soojusjuhtivust ja hoone energiatarbimist mõjutavad tegurid (sh ehitusmaterjalide ja ehitustoodete omadused); f) erinevad tehnosüsteemid, nende valikute mõju hoone energiatõhususele; g) võimalused hoonete energiatõhususe parendamiseks; h) töökultuuri mõju ehitustegevuse energiakulule; i) erinevate ilmastikutingimuste mõju hoonete välispiiretele; j) käitumisharjumuste mõju energiakulule hoonete ekspluateerimisel.
Hindamismeetod(id): Hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.
Kompetents on välja töötatud Buildest projekti raames.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.5 Materjalide kulu ja tööaja määramine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Töö planeerimiseks määratleb 4. taseme esmakutset omav maaler tööjoonistelt vajalikud lähteandmed, mõõdab selleks ettenähtud tööriistu kasutades viimistletava pinna ning saadud andmete põhjal arvutab välja enda tööks vajaliku materjalide ja tööaja kulu.	
B.2.6 Hooldusvärvimispinna ulatuse määratlemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Planeerib juhendamisel vastavalt vajadusele hooldusvärvimispinna ulatuse.	
B.2.7 Nõuetekohase töökoha korraldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Enne töö alustamist korraldab endale oma tööloigu piires nõuetekohase töökoha: paigaldab töölava ja jälgib, et säiliks vajalikud käiguteed. Katab mitteviiimistletavad pinnad sobiva kattematerjaliga, valmistab ette tööks vajalikud materjalid ja töövahendid ning veendub, et tööfrondil ei oleks segavaid või üleliigseid esemeid. Kontrollib enne töö alustamist vajalike isikukaitsevahendite olemasolu ja korrasolekut. Ladustab vajalikud materjalid, tagades nende kvaliteedi säilimise.	
B.2.8 Koostöö teiste töövõtjatega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler arvestab töötades ka teiste samal objektil töötavate töövõtjatega	
B.2.9 Töövahendite kasutamine ja hoiustamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler kasutab kõiki töövahendeid heaperemehelikult – ta korrastab ja puhastab neid regulaarselt ning hoiustab vastavalt nõuetele. Probleemide või puuduste korral informeerib sellest oma vahetut juhti.	
B.2.10 Tööjuhiste, tehnoloogiate ja kvaliteedinõuete järgmine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid. Vajaduse korral konsulteerib materjali tootja esindajaga.	

B.2.11 Töotervishoiu ja tööohutusnõuete järgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Vältimaks tööõnnetusi ehitusobjektidel järgib maaler nii töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel rangelt töotervishoiu- ja tööohutusnõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber.	
B.2.12 Esmaabi osutamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Õnnetusjuhtumi korral annab vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.	
B.2.13 Ümbritseva keskkonna kaitsmine, jäätmekäitlusnõuete järgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Järgib töö ajal keskkonnakaitsenõudeid ning veendub, et ümbritsevasse loodusesse ei satuks keskkonnoahutlikke jäätmeid (värvid, lahustid jm keemilised ained). Sorteeri jäätmeid, juhindudes taaskasutuse põhimõtetest ning jäätmekäitluseeskirjades olevatest nõuetest.	
B.2.14 Meeskonnatöös osalemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maalri kutsealal töötav inimene on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös ja on valmis teistelt õppima. Ta jagab teistega kogu tööks vajalikku ja kasulikku informatsiooni ning tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel.	
B.2.15 Töölase otsuste vastuvõtmine ja kohanemine muutuvate oludega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Rakendab õpitut igapäevaselt oma erialasel tööl, võtab oma vastutusala piires vastu asjakohaseid otsuseid, täidab endale võetud kohustusi ja saavutab seatud tööeesmärgid. Tegutseb standardsetes olukordades iseseisvalt.	
B.2.16 Töölase tagasilöökidega toime tulemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Töölase ebaõnnestumiste ja eksimiste korral hindab ja kohandab oma tegevust vastavalt olukorrale, küsides nõu kõrgema kvalifikatsiooniga maalrilt või omavahetult juhilt.	
B.2.17 Töölase tegevuse planeerimine, täiendõppes osalemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Ta töötab sihikindlalt ja omab tahet oma erialal töötada, analüüsib oma tugevusi ja nõrkusi, kavandab oma tulevikku ja sellest tulenevalt otsib võimalusi enesearendamiseks. Osaleb kutsealases täiendõppes.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.	
Maalritööd läbivad teadmised: a) ehitustöödel kehtivad tööohutusreeglid; b) üldteadmised esmaabi andmisest; c) ehitustöödel kehtivad jäätmekäitluse ja keskkonnoahutisnõuete normid; d) maalritööks vajalikud elektrilised ja mehaanilised töövahendid, nende käsitlemise põhimõtted; e) maalritööks vajalikud mõõteriistad (nt mõõdulatt, lood, mõõdulint jne), nende käsitlemise põhimõtted; f) maalritöö peamised tövõtted, nende rakendamine erinevates tööolukordades; g) materjalide tööks ettevalmistamise ja ladustamise nõuded h) tööjoonised, nende põhjal erinevate arvutuste (pindala-, mahu- ja kuluarvestuse jne) tegemise meetodid; i) maalritöödele esitatavad kvaliteedinõuded; j) üldteadmised klienditeenindusest.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	13-10202014-1.9/2k

2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Timo Torni, Edictum OÜ Jaan Vikat, MTÜ Eesti Maalrite Liit Tõnu Armulik, Tallinna Ehituskool Terje Jaksen, Tallinna Ehituskool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	32
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.10.2014
6. Kutsestandardi kehtib kuni	05.05.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7131 Ehitusmaalrid jms töölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Painter, level 4 VET level
Soome keeles	maalari
Vene keeles	маляр
C.3 Lisad	
Lisa 1 Töösad ja tööülesanded	